

§ 159 Reglering av nomineringsgrupper

BERIT BORNECRANTZ DIAS:

Ordförande! Jag yrkar bifall till min motion 2017:109 Förbud mot rasistiska nomineringsgrupper. Det var lite chockerande att läsa Organisationsutskottets motivering. Vad betyder det att ta avstånd från rasism och extremism. Organisationsutskottet menar att det inte kan göras genom att inskränka demokratin och därvidlag är vi verkligen överens. Det handlar inte om att inskränka demokratin. Frågan är hur länge vi, på samma gång som vi tillåter nazistiska och rasistiska gruppers organisering, också kan påstå att vi förespråkar demokrati om vi tillåter dem att breda ut sig. Det är ovanligt med människor som när de inser att något är fel också handlar därefter. Det vet vi ju från förintelsen, där de allra flesta förblev passiva eller till och med aktiva nazistkollaboratörer. Bara en bråkdel stod emot och riskerade sina liv för att rädda medmänniskor. Det här är ju en risk och det här kommer över oss smygande. För min del är det sista gången i kyrkomötet och under de här fyra åren som jag har varit här så har jag velat ta upp de frågor som jag tycker är de allra viktigaste. Det här är då en sådan fråga. Idag är det dock enklare att vara aktiv demokrat än under 30-talet för nu har vi ett organ, FN. Nu har vi en internationell konvention om avskaffande av alla former av rasdiskriminering. Artikel 2, 1c och d, säger att varje konventionsstat ska vidta effektiva åtgärder för att granska regeringsmakten och nationell och lokal förvaltning för att ändra, upphäva och avskaffa varje lag och bestämmelse som kan ge upphov till rasdiskriminering eller som bidrar till att rasdiskriminering vidmakthålls. Varje konventionsstat ska därför förbjuda och med alla lämpliga medel göra slut på rasdiskriminering som utövas av enskilda personer, grupper och organisationer.

Svenska kyrkan är en del av konventionsstaten och har därför ansvar att göra något när lagstiftningen inte är tillräcklig. Vi vet att dåvarande statsrådet Erik Ullenhag 2013 i ett svar på en skriftlig fråga i riksdagen påstod att svensk lagstiftning effektivt förbjuder varje form av uttryck för rasism. Hade han verkligen rätt? Nej, det erfar vi ju att han inte hade. Nazister demonstrerar både med och utan demonstrationstillstånd. De har terroriserat och attackerat judiska och muslimska församlingar. De har mellan 1983 och 2017 i Sverige begått 44 ideologiskt betingade mord. Högerextrema rörelser är enligt Expos definition antidemokratiska, dvs. motståndare till demokrati. Vore det därför verkligen demokratiskt att ge rasistiska och nazistiska grupper ekonomiskt stöd för deras arbete med att avskaffa demokratin? Vore det inte istället demokratiskt att hindra dem från att bilda nomineringsgrupper i Svenska kyrkan? Vore det inte mer kärleksfullt rentav att hindra dem från att få fritt spelrum för sina antidemokratiska, rasistiska, homofobiska, våldsbejakande och kvinnoförnedrande åsikter? Vår motion förra året 2016:89 föreslog att kyrkostyrelsen skulle vädja till regeringen att efterleva FN:s granskningskommittés ständiga kritik mot Sverige som Sverige inte lever upp till.

Jag yrkar bifall till motion 2017:109. Det handlar inte om individer ...

AXEL W KARLSSON:

Ordförande! Jag yrkar bifall till mina två motioner 2017:143 och 2017:144 i det här ärendet. Det jag vill anknyter väldigt mycket till det som nyligen debatterades här några ärenden tillbaka. Då talade vi om val. Hur man kommer in och blir representant i kyrkan. Det jag ska tala om är bl.a. hur man kan åka ut. När det gäller att komma in så finns det ett regelsystem och det bör det också göra när någon utesluts ur partier. Det här hänger naturligtvis ihop med det som vi nyss hörde härifrån av

Berit Bornecrantz Dias. Det handlar om demokrati och det handlar om vad som är ramen för grupper som kan ställa upp i kyrkliga val. Det borde finnas en möjlighet att pröva det. Det borde finnas någon form av kyrklig författningsdomstol som kunde pröva detta om förslag om en nomineringsgrupp är inom ramen för kyrkans bekännelse. När det gäller det här med uteslutningar så borde det finnas en möjlighet att pröva de juridiskt om de är giltiga eller inte. I Europas största demokrati är det så att där kan man inte utesluta människor i några politiska partier utan att de har rätt att pröva det juridiskt. Men det kan man inte i Sverige. I Sverige kan man bli utesluten ur ett politiskt parti av vilken anledning som helst när som helst och med vilken motivering som helst och det händer också. Jag vill understryka att jag syftar inte på något speciellt parti och inte någon speciell nomineringsgrupp. Det finns en parallellitet här. Tittar man över några decennier så ser man flera stycken sådana här härresande exempel både inom kyrkan och i rikspolitiska sammanhang. Det här är alltså en skamfläck och ett systemfel. Det kan insmyga sig ett ideologiskt inflytande i kyrkan som är helt främmande för kyrkan. Det nämndes bl.a. nu i det senaste valet och jag tror att det finns en sådan risk. Jag påminner om att jag själv motionerade om att vi borde ta upp allmänförklaringen av 1934 i kyrkans bekännelsecorpus. Det har många kyrkor gjort nämligen. Det är alltså så att jag har inget emot att politiska partier ställer upp i kyrkliga val utan jag har största respekt för er som är politiker samtidigt som ni sitter här eller är kristet verksamma. Det handlar inte om det men det blir ju en väldigt konstig ordning om politiska partier, kanske de flesta i partistyrelsen inte tillhör kyrkan, ska ha inflytande rakt in i kyrkans inre liv. Det är ju ett systemfel. Så kan man inte ha det. I andra kyrkor så kräver man t.ex. att beslutsfattare i kyrkan ska vara kommunikanter. Jag har gjort ett försök här att det borde vara så att de i alla fall var medlemmar i kyrkan, Så är det inte idag. Jag ser det som ett systemfel. Det är en stor risk för en ideologisk utifrånstyrning. I de största demokratierna ute i Europa är det också så att en partistyrelse kan inte rensa listor från medlemmar som man inte vill ha utan partimedlemmarna ställer upp listor och de måste partiet följa. Att bli utesluten utan att ha en möjlighet att pröva det kan vara oerhört förnedrande. Det kan vara fruktansvärt osakliga uteslutningar också som inte har ett dugg med människors kristna verksamhet att göra. Det är också ett skäl till att det borde vara så att det gick att pröva detta på något sätt i ett kyrkligt sammanhang. Det är därför jag yrkar på att på något sätt utreda det här om hur man ska kunna åstadkomma ett sådant system. Det är dessutom så att, låt säga att man har gjort ett klavertramp, kanske man vill gå in i en annan grupp eller ånga sig eller något sådant, det kan man bli hindrad att göra. Alltså att få livstids förbud för engagemang i kyrkan om man har gjort någon tabbe och blivit utesluten.

ANKI ERDMANN:

Ordförande! Jag vill yrka bifall till motion 2017:109. Såväl utskottet som De Ungas Kyrkomöte har missförstått vår motion. Naturligtvis vill vi varken förbjuda människor eller människors åsikter. Det är den organiserade rasismen och nazismen som vi vill komma åt. Det är skrämmande att sådana organisationer finns idag. Vi skulle inte vilja ha in nomineringsgrupper i kyrkomötet som inte står för alla människors lika värde. Hur kan vi förebygga detta? Det är det vi vill ha utrett och det är det som vår motion handlar om.

KÅGE JOHANSSON:

Ordförande! Jag har bara att säga att av de 16 betänkandena som Organisationsutskottet har författat så är detta nummer 6, som handlar om reglering av nomineringsgrupper. Debatten började ju rulla lite grann och det här är ju lite grann ett jobb där man då förväntas uppträda lite mera vuxet om man är på sin dator eller sin facebookside osv. Det var bara så.

Jag yrkar bifall till utskottet.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 183.